

Nr 104.

Av herr **Thorén m. fl.**, om utredning och förslag rörande preskriptionstiden för resterande kronoutskylder.

I dessa tider, när skattekällor sökas, vore det inte ur vägen att effektivt utnyttja dem, som redan anlitas. En effektiv skatteindrivning har under de senare åren allt mer eftersträfvats. Den allt för korta preskriptionstiden för kronoutskylder har emellertid mången gång orsakat hinder för indrivningsmyndigheternas exekutiva åtgärder. Preskriptionstiden, som för kommunala utskylder är tio år, är nämligen för kronouppbörderna endast tre år. Delade meningar hava rätt om från vilken tidpunkt preskriptionstiden skulle räknas. Medan en del ha ansett, att preskriptionen för kronoskatt utgick tre år efter uppbörds-kalenderårets utgång, ha andra gjort gällande, att tidpunkten, från vilken man skulle räkna, vore den 1 maj närmast efter utgången av det tredje kalenderår, som uppbörden avsåg. Man har härvidlag åberopat dels kungl. resolutioner den 1 augusti 1727, punkt 7, den 16 mars 1739, § 39, och den 1 september 1741, § 3, dels kungligt brev den 10 juni 1795 och kungl. resolution den 30 januari 1798. Nu har emellertid genom Kungl. Maj:ts utslag den 7 februari 1930 å justitiekanslersämbetets besvär blivit fastslaget, att tiden för preskription av resterande kronoutskylder utgör tre år och måste räknas från slutet av det kalenderår, under vilket utskylderna skolat erläggas.

Dessa nu gällande bestämmelser om preskription, som gällt i ungefär 200 år, motsvara ej längre tidens krav och utgöra för närvarande mången gång ett direkt hinder för exekutiva åtgärder. Ett belysande exempel är just det fall, som föranlett Kungl. Maj:ts ovannämnda utslag, refererat i en bifogad bilaga. Att detta fall icke är enastående kunna vederbörande indrivningsmyndigheter med flerfaldiga exempel bestyrka. Det torde icke kunna undgås att något hundratal ärenden enbart inom Stockholm årligen måste föras till avkortning eller avskrivning, där en längre preskriptionstid kunde hava möjliggjort effektiv indrivning. Vad riket i övrigt beträffar torde erfarenheter i liknande riktning gjorts rörande nackdelarna av nuvarande inskränkning av tiden för preskription beträffande kronoskatten.

Med hänsyn till att å kronodebetsedeln i kommunerna förekomma avgifter, som rätteligen äro av kommunal natur (t. ex. landstingsmedel, tingshusmedel och vägskatt) samt med hänsyn till att jämväl kronans rätt bör bevakas, där något står att vinna, borde preskriptionstiden för resterande kronoutskylder

fastställas till fem år efter slutet av det kalenderår, under vilket utskylderna skolat erläggas.

Genom preskriptionstidens förlängning kunna både statens och kommunernas intressen bättre främjas än för närvarande utan att extra kostnader för någondera härigenom uppstår.

På grund av det anförda få vi därför hemställa,

att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t begära utredning rörande preskriptionstiden för resterande kronoutskylder och för riksdagen framlägga det förslag, vartill utredningen kan föranleda.

Stockholm den 21 januari 1932.

Carl Thorén.

Elof B. Andersson.

John Björck.

Transumt.

Kungl. Maj:ts utslag på de besvär, justitiekanslersämbetet i underdånighet anfört över ett av Kungl. Maj:ts och Rikets Göta hovrätt den 26 mars 1929 meddelat utslag i mål mellan ombudsmannen Olof Tilly i Göteborg i egenskap av utredningsman i sjökaptenen Fredrik Ingmanssons från Göteborg stärbhus, å ena, samt Kungl. Maj:t och Kronan, å andra sidan.

Handlingarna i målet visa följande:

För uttagande hos stärbhuset av Ingmansson för åren 1919, 1920 och 1921 påförda kronoutskylder till sammanlagt belopp av 1,453 kronor 16 öre jämte indrivningsavgift 87 kronor 18 öre skrev skatteexekutorn Carl Ström den 10 oktober 1928 hos Aktiebolaget Göteborgs Handelsbank, vare stärbhuset hade medel inestående, av samma medel i mät så stort belopp, som motsvarade nyssnämnda utskylder med indrivningsavgift.

Kungl. Maj:ts utslag är med Dess Högsta Domstol beslutet; givet Stockholms slott den 7 februari 1930.

Kungl. Maj:t har i nåder låtit Sig föredragas ovanberörda underdåniga besvär.

I Kammarkollegiets brev till Landshövdingarna den 11 maj 1724 och den 20 december 1729, jämförda med resolutionen på allmogens allmänna besvär den 16 mars 1739 ävensom med instruktionerna för Kammarkollegiet den 11 oktober 1734 och för landshövdingarna den 4 november 1734, finnas intagna bestämmelser av innehåll, att kronofogden, som skall indriva och uppbära räntorna, icke äger utförda någon restantie efter tre års förlopp ifrån det årets slut, för vilket räntan eller uppbörden beräknas.

Den sålunda stadgade preskriptionen var vid tillkomsten av uppbördsreglementet den 10 maj 1895 fortfarande gällande och tiden för preskriptionen räknades på grund av de rörande uppbörden givna bestämmelser från det så kallade uppbördsårets utgång eller från den 1 maj efter utgången av det kalenderår uppbörden avsåg.

Med avseende å vad som förekom vid den av Kammarkollegiet, Statskontoret och Kammarrätten år 1879 företagna granskningen av då föreliggande förslag till bland annat ordnande av uppbörds- och redovisningsväsendet i länen, ävensom med hänsyn dels till innehållet i 1887 års betänkande och förslag till nytt uppbördsreglemente dels ock vad som yttrades vid granskningen av sistnämnda förslag kan det icke antagas, att med de i uppbördsreglementet den 10 maj 1895 intagna stadganden om avkortning och avskrivning, vilka väsentligen överensstämde med tidigare bestämmelser i ämnet, avsågs, att ovanberörda angående preskription av resterande kronoutsylder förut givna bestämmelser icke längre skulle äga tillämpning.

Dessa bestämmelser kunna ej heller avses hava blivit satta ur kraft genom uppbördsreglementet den 19 maj 1911 eller uppbördsreglementet den 14 december 1917.

Med hänsyn till de i sistnämnda reglemente upptagna bestämmelser om tiden för uppbörden av kronoutsylder och om efterkrav av kronoutsylder måste emellertid numera tiden för preskription av resterande kronoutsylder räknas från slutet av det kalenderår, under vilket utskylderna skolat erläggas

På grund härav och då ifrågavarande under år 1928 verkställda utmätning avsåg kronoutsylder, som skolat erläggas under åren 1919, 1920 och 1921,

prövar Kungl. Maj:t lagligt fastställa det slut, hovrättens utslag innehåller. Det vederbörande till underdånig efterrättelse länder.

Under Kungl. Maj:ts Sekret

/Oscar Montelius.

Att förestående avskrift är lika lydande med härstädes förvarade konceptutslag, betygar Stockholm och Kungl. Maj:ts Nedre Justitierevision den 20 februari 1930.

Vidimeras
ex officio:
E. Westerberg.

Ex officio:
H. Bondeson.